

bini colloquerentur, id morte luerent: ve-
tuit, ne quis moenia concenderet; ne quis
noctu per urbem obambularet, ignemve
aut candelam noctu domi accenderet: jus-
fit ut omnia armorum genera traderentur;
qui secus facerent, omnes cum tota familia
rei mortis essent.

Post hæc, ut hostium vires exploraret,
aliquos equites emisit, qui partim cæsi, par-
tim fugientes in urbem regressi sunt. Quin-
etiam ut fortitudinis Tartarus Dux ac securi-
tatis ostentatione deterreret hostem, por-
tas urbis apertas esse voluit; imo nec mobi-
les fossarum pontes attolli permisit. Adest
tamen Hous, & ingentem hanc urbem cir-
cumquaque à longe obsidet, extra tormentorū
curulum iustum. Trium leucarum
est ambitus urbis: ut autem majores quam
revera habebat Hous vires ostentaret, igna-
vum vulgus rusticorum suis adjunxit, cum
quibus trecenta hominum millia effecit.
Tantam ubi Dux Tartarus vedit multitudinem,
omnes esse milites creditit; unde de
civibus omnibus delendis iterum cogitat:
sed meditata tam immania spes prosperi
successus discussit. Gavisus enim plurimum
fuit, quando ex mœnibus prospectans, mi-
lites Sinas, quos habebat sub signis, magnis
animis cum Hoji copiis dimicare vidit. Hoc
enim viso clamabat, *Hoo Manzu*, quod
bonos barbaros sonat: ita nimirum à Tar-
taris Sinæ vocantur, ut fere subactæ gentes
subgentibus ludibrio sunt. Cumulabat vero
hoc scomma his verbis, *Manzuxa Man-*
Zu, hoc est, barbari barbaros necant: quos
tamen, ubi à pugna redibant, non solum
collaudabat, sed argento etiam donabat,
quod in mœnibus, ad præmia eorum qui
promptissime dimicassent, exponi jussérat.
Itaque Hous, cum nullos intra urbem mo-
tus esse civium, prout sperabat, intelligeret,
conatus suos in irritum cecidisse videt. Sed
& Tartarorum exercitus suppetias venit:
de quo ubi per exploratores admonitus fuit
Hous, aufugit illico; neque sic tamen Tar-
tarorum manus omnino evasit. Tartarus
enim Dux equites in fugientem ex urbe
emisit, qui ultimum ejus agmen occupa-
runt, & occisione deleverunt, quamplurimi
ablati spoliis; quæ Dux ita distribuit,
ut vulneratis plus daret, quam ceteris. Quid
post hæc de *Hoo actum*, hactenus ignotum
est, & nihil de eo auditum. Nihil ergo hi
motus Borealium Sinarum contra Tartaros
magis effecerunt, quam Australium Provin-
ciarum turbæ; nisi vastitatem incolarum

ac regionum, quas Tartari denuo occu-
pantes, utrimque misere vastarunt, ac spo-
liarunt.

Hoc periculo defuncti Tartari, in aliud
maximum, ab eorum insolentia ortum, in-
currerunt. Anno enim M D C X L I X Tar-
tarus Imperator, jam adolescens, uxorem
ducere cogitabat filiam Regis Occidentalis
Tartariae, nimirum Tanyu. Regni; ut vel
sic hunc Regem, cuius vires formidabant,
amicum conservaret. Ad eum ergo Lega-
tum misit Patruum suum Regem Pavang.
Huic per fortissimam urbem Taitung, quæ
Xansi Provinciæ Borealissima est, iter erat.
Dicitur autem hæc urbs clavis Xansi Pro-
vinciæ, estque magni momenti contra Oc-
cidentales Tartaros: multis enim muni-
mentis præst, ac ingentem militum nu-
merum alit, ad montium & itineris custo-
diam: ibi enim trans murum illum fama
inlytum ingentes planities sese explicant,
Tartarorum excursionibus aptissimæ. Sunt
in hac urbe (ut vulgo creditur) totius Sinæ
pulcherrimæ mulieres: harum aliquas Tar-
tari, qui comitabantur Pavang, rapuerunt;
ac inter ceteras, nobilem puellam, cum ad
sponsi domum duceretur. inauditum hacte-
nus Sinis crimen. Gubernabat pro Tar-
taris has terras Kiangus Præfectus militum:
apud hunc populi de Tartarorum insolentis
conquesti sunt. Ille rei indignitate motus,
mittit statim qui Regulum Pavang ad-
moneat, ac roget, tit sponsam restituji
beat, ac suorum immoderationem compe-
scat. Regulus hæc surda exceptit aure. Quam-
obrem ipsemet Dux Kiangus Regulum
adit: à quo non modo non admissus est ad
colloquium, verum etiam injuria affectus
ex palatio ejicitur. Ira itaque fremens, Tar-
tarorum sanguine acceptam injuriam ul-
cisci statuit: suos milites convocat, ac re-
cente Tartaros invadit ac trucidat. Ipse
Regulus per murum dimissus vix vivus eva-
sit, pernicis equi celeritate. Tum Kiangus
vexillum erigit, quo se Han Regni, hoc est,
Sinici Imperatoris subditum declarat, nullo
tamen Imperatoris nomine sigillatim ex-
presso; forte quia ob maximum itineris in-
tervallum de Junglieo nihil audierat. Itaque
Sinas omnes ad patriæ defensionem, ac
Tartarorum expulsionem invitat. Nec
pauci fuere milites ac Duces, qui ad eum
concurrere. Quin & ab Occidentalibus
Tartaris (contra quos ipse cum suo mi-
lite hactenus steterat) magnis promissis
auxilia poscit, ac obtinet. Hæc res mirum
quan-

*Metropo-
litana Si-
gan obfi-
detur.*

*Vrbs Si-
gan libe-
ratur.*